

An orange banner with white text and a logo is positioned in the foreground. The banner reads 'Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants' and 'NBA'. In the background, a modern building with large glass windows is visible, reflecting the sky and trees. The banner is attached to a white pole.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Kennissessie: Wft en de controle in asset management

Kees Roozen (vz SAM)

Nederland rekt op zijn accountants.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Kennissessie: Wft en de controle in asset management

Doelstelling kennissessie

Het geven van uitleg over (discussiepunten in) wet- en regelgeving die bij kleine(re) accountantskantoren en bij (kleinere) BO's en beheerders van BI's leven en van belang zijn voor de werkzaamheden van de accountant.

Specifiek gaat het om:

- Toelichting van wijzigingen in handreiking 1142
- Betekenis van uitkomsten van onderzoeken van AFM/DNB voor de accountant
- Aandachtspunten en ontwikkelingen in wet- en regelgeving
- Antwoorden op binnengekomen vragen van deelnemers

Kennissessie: Wft en de controle in asset management

Programma

- Opening en inleiding door dagvoorzitter Kees Roozen (vz SAM)
- (Wijzigingen in) Handreiking 1142 en capita selecta door Theo de Groot (lid SAM)
- Korte pauze
- Terugkoppeling onderzoek DNB naar kwaliteit van kapitaal bij BO's /BI's door Jacques Visser (DNB)
- Wet- en regelgeving door Ella van Kranenburg (advocaat Keijser van der Velden)
- Afsluiting door Kees Roozen

Kennissessie: Wft en de controle in asset management

Activiteiten SAM (Sectorcommissie Asset Management)

- Ontwikkelingen en trends volgen in de sector (bv over duurzaamheid, wet- en regelgeving (Wft, Wwft), digitalisering, governance)
- Inspelen van accountants op deze trends en ontwikkelingen
- Behandelen van vaktechnische en beleidsmatige vraagstukken
- Overleg voeren met stakeholders (AFM, Minfin, RJ, Dufas, NVP, DAD)
- Opstellen regelgevende en niet-regelgevende uitingen (bv Handreiking 1142)
- Communiceren met de leden via seminars, kennissessies, website, nieuwsbrieven e.a.

Zie voor meer info het beleidsplan van de SAM op de NBA website

Kennissessie: Wft en de controle in asset management

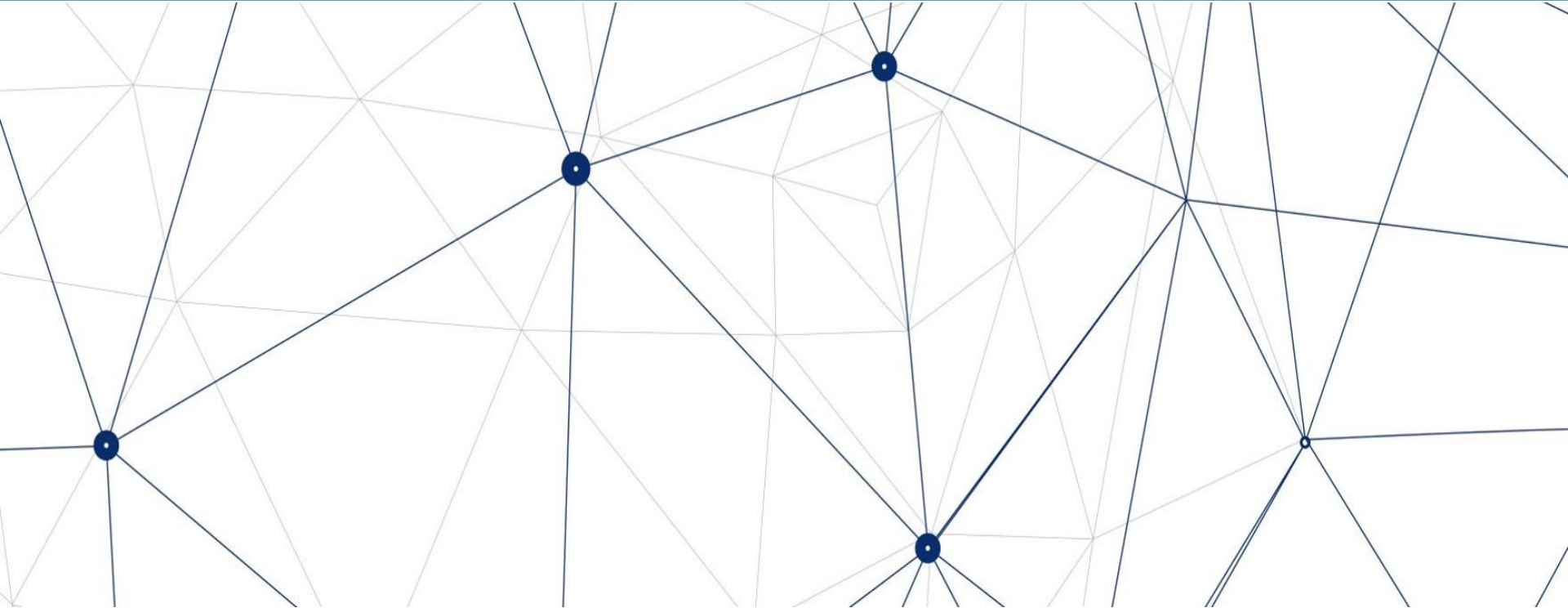
Samenstelling SAM

- Kees Roozen (vz, KPMG)
- Bert Vissers (EY)
- Jesse IJspeert (PWC)
- Paul Castricum (Confinant)
- Fijtsia van Pelt (Dufas)
- Theo de Groot (Fact Accountants)
- Michel Bouwens (Deloitte)
- Vincent Wanders (Compliant)

Stellingen - 1

Welk type accountant bent u?

- 1) Openbaar accountant
- 2) Accountant in business
- 3) Interne auditor
- 4) Overig

AGENDA

1. Inleiding vernieuwing PH 1142
2. Meldingsplicht
3. Verantwoordelijkheid accountant in relatie tot COS 250
4. Mogelijke gevolgen niet naleven wet- en regelgeving – overwegingen voor de accountant
5. Vragen en discussie

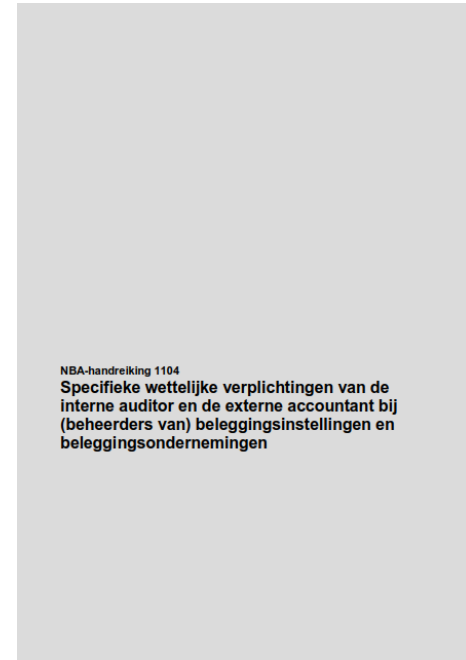
1. INLEIDING

Nieuwe versie PH 1142

Aanpassingen

- Verduidelijking wanneer wettelijke controle
- Kapitaalbuffers
- Updaten themalijsten naar recente wetsartikelen
- Nieuwe regelgeving prudentiele vereisten in 2021

Consultatie op de website tot 22 februari 2021

1. INLEIDING

Doelstellingen PH 1142

Doelstellingen

- Gericht op de wettelijke verantwoordelijkheden van de accountant bij de controle van de jaarrekening
- En de specifieke wettelijke verplichtingen vanuit de toezichtwetgeving van de interne auditor (waaronder toetsing en beoordeling organisatie-inrichting en risicobeheersing).
- Scope is verplichtingen vanuit toezichtwetgeving (Wft domein)
- Themalijsten zijn geen uitputtend overzicht van relevante wet- en regelgeving
- Aanvulling op de COS en andere regelgeving (oa WWFT, Noclar)
- Neem de PH goed door en neem deze op in je dossier

NBA White Paper | Waar het om gaat:

“Een accountant bepaalt zelf gegeven de omstandigheden wat hij moet doen om kwaliteit te leveren, doet dat vol passie en trots, heeft het lef om zaken aan de kaak te stellen en is getraind in professionele oordeelsvorming; Dat vraagt om bewegingsruimte en daarmee niet om een harde definitie. Een accountant moet juist de ruimte hebben om het eigen vakmanschap te laten zien zonder te worden geleid door strikte instructies over kwaliteit.”

1. INLEIDING

Overige verklaringen

Andere werkzaamheden dan controle van de jaarrekening zijn niet uitgewerkt in PH 1142. Wel zijn voorbeeldteksten voor verklaringen / assurance rapporten aanwezig voor:

- Prospectusvereisten van beleggingsinstelling en icbe's
- ICBE-bepalingen ex art. 144 BGfo Wft.
- Gesimuleerde rendementcijfers ex art. 2:5g NRGfo Wft.
- Vermogensvereisten voor de beleggingsonderneming/beheerder beleggingsinstelling/icbe.
- Intrinsieke waarde/NAV.
- GIPS (2 rapporten).
- Fusie tussen icbe's (ex art. 4:62f Wft).

INLEIDING

Ontwikkelingen

- Voldoen aan wet – en regelgeving
- Samenwerking/wisselwerking met toezichthouders AFM.DNB met ieder een eigen verantwoordelijkheid
- Bescherming van de belegger c.q. consument ter voorkoming van misstanden
- Beperking reputatiescheiding accountant en sector als geheel
- Concentratie van aanbieders

2. MELDINGSPLICHT

Meldingsplicht DNB / AFM

Overeenkomstig art. 3:88, lid 1 en lid 2 , van de Wft, heeft de externe accountant de verplichting om DNB zo spoedig mogelijk kennis te geven van elke omstandigheid waarvan de externe accountant bij de uitvoering van zijn controle kennis heeft gekregen en die:

- in strijd is met de ingevolge deel 3 van de Wft (prudentieel toezicht) opgelegde verplichtingen; of
- het voortbestaan bedreigt.

Overeenkomstig art. 4:27, lid 1 en lid 2 , van de Wft, heeft de externe accountant de verplichting om de AFM zo spoedig mogelijk elke omstandigheid te melden waarvan de externe accountant bij de uitvoering van zijn controle kennis heeft gekregen en die:

- in strijd is met de ingevolge deel 4 van de Wft opgelegde verplichtingen;
- leidt tot weigering van het afgeven van een verklaring omtrent de getrouwheid of tot het maken van voorbehouden.

MELDINGSPLICHT

Meldingsplicht

- Goede teksten opnemen in de opdrachtbevestiging
- Binnen welke tijdslimiet (spoedig mogelijk)
- Schriftelijke vastleggingen en besprekingen
- Interne consultatie (compliance officer)
- Wie betaalt de extra uren (opdrachtbevestiging, publiek belang?)

3. VERANTWOORDELIJKHEID ACCOUNTANT

COS 250 - verantwoordelijkheden

De vereisten in COS 250 zijn erop gericht de externe accountant te helpen afwijkingen van materieel belang in de financiële overzichten als gevolg van niet-naleving van wet- en regelgeving te identificeren.

De externe accountant is niet verantwoordelijk voor het voorkómen van niet-naleving, en evenmin kan er van hem worden verwacht dat hij deze niet-naleving van alle wet- en regelgeving detecteert.

In Standaard 250 wordt onderscheid gemaakt in:

- a. Wet- en regelgeving die in het algemeen geacht wordt van directe invloed te zijn op de jaarrekening.
- b. Overige wet- en regelgeving die geen directe invloed heeft op de jaarrekening, maar waarvan het naleven van fundamenteel belang kan zijn voor de operationele aspecten van het bedrijf, voor de mogelijkheid van een entiteit om haar activiteiten voort te zetten, dan wel voor het voorkómen van sancties van materieel belang. Niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten.

Toezichtwetgeving valt normaliter onder punt (b).

3. VERANTWOORDELIJKHEID ACCOUNTANT

COS 250 – vereisten voor overige wet- en regelgeving

COS 250.12

In het kader van het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving overeenkomstig Standaard 315, dient de accountant een algemeen inzicht te verwerven in:

- a. het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de entiteit en de branche of sector waarbinnen de entiteit actief is; en
- b. de manier waarop de entiteit dat kader naleeft.

COS 250.15

Ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, dient de accountant de volgende controlewerkzaamheden uit te voeren:

- a. het management en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; en
- b. de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

3. VERANTWOORDELIJKHEID ACCOUNTANT

COS 250 – vereisten voor overige wet- en regelgeving

COS 250.16

De accountant dient gedurende de controle alert te blijven op de mogelijkheid dat andere controlewerkzaamheden die worden uitgevoerd, de niet-naleving of vermoedens van niet-naleving van wet- en regelgeving onder de aandacht van de accountant kunnen brengen. (Zie Par. A15)

COS 250.17

De accountant dient het management en in voorkomend geval, de met governance belaste personen, te verzoeken om schriftelijke bevestigingen te verstrekken dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving waarmee bij het opstellen van de financiële overzichten rekening moet worden gehouden, de accountant ter kennis zijn gebracht. (Zie Par. A16)

3. VERANTWOORDELIJKHEID ACCOUNTANT

Mogelijke werkzaamheden

#	Werkstap	Afwerking
1	Verkrijg inzicht in de van toepassing zijnde wet- en regelgeving Verkrijg inzicht in de belangrijkste wijzigingen welk het afgelopen boekjaar zijn opgetreden Passen eventuele nieuwe activiteiten binnen de vergunning die de instelling heeft	
2	Doe navraag over de naleving van wet- en regelgeving en implementatie van wijzigingen in wet en regelgeving bij:	
2a	Management	
2b	Compliance-officer	
2c	Internal Audit	
2d	Governance orgaan	
3	Neem kennis van:	
3a	correspondentie met toezichthouders (boetes, juridische kosten)	
3b	compliance rapportages	
3c	klanten en incidenten (inclusief creditnota's)	
3d	bevindingen bewaarder	
3e	bad press	
4	Verricht verdere werkzaamheden op basis van verkregen kennis, specifieke aandachtspunten en/of indicaties voor niet naleven van wet- en regelgeving. Vastleggen van conclusie en bevindingen	

Wat als maar beperkt informatie beschikbaar is?

3. VERANTWOORDELIJKHEID ACCOUNTANT

Koppeling Wft met themalijsten

#	Deel	Nadere regels (o.a.)
1	Algemeen	
2	Markttoegang Financiële Ondernemingen	
3	Prudentieel Toezicht Financiële Ondernemingen	Besluit Prudentiële Regels (BPR)
3a	Bijzondere maatregelen en voorzieningen betreffende financiële ondernemingen	
4	Gedragstoezicht financiële ondernemingen	Besluit Gedragstoezicht Financiële Ondernemingen (BGfo) Nadere Regeling gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Nrgfo)
5	Gedragstoezicht financiële markten	
6	Bijzondere maatregelen betreffende de stabiliteit van het financiële stelsel	
7	Slotbepalingen	

- ☐ **Hoofdstuk 3.3** Regels voor het werkzaam zijn op de financiële markten
([Artikelen 3:17-3:109](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.1** Verbod gebruik van het woord «bank»
([Artikel 3:17](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.2** Geschiktheid, betrouwbaarheid en integriteit
([Artikelen 3:8-3:144](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.3** Structurering en inrichting
([Artikelen 3:15-3:28](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.4** Overige bepalingen
([Artikelen 3:28a-3:52](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.5** Minimumvermogen
([Artikelen 3:53-3:56](#))
- ☐ **§ 3.3.5.1** Financiële ondernemingen met zetel in Nederland
([Artikel 3:53](#))
- ☐ **§ 3.3.5.2** Financiële ondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is
([Artikel 3:54](#))
- ☐ **§ 3.3.5.3** Financiële ondernemingen met zetel in een niet-aangewezen staat
([Artikelen 3:55-3:56](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.6** Solvabiliteit en financiële positie
([Artikelen 3:57-3:62](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.6a** Kapitaalbuffer
([Artikelen 3:62a-3:62b](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.6b** Reclameverbod systeemrelevantiestatus
([Artikel 3:62c](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.7** Liquiditeit
([Artikelen 3:63-3:65](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.7a** Tijdelijke maatregelen bij verhoogd risico in het financiële stelsel
([Artikel 3:66](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.8** Technische voorzieningen
([Artikelen 3:67-3:69](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.9** Waardering, boekhouding en rapportage
([Artikelen 3:69a-3:87b](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.10** Meldingsplichten van de accountant en de actuaar
([Artikelen 3:88-3:94](#))
- ☐ **Afdeling 3.3.11** Gevalideerde deelnemingen in en door financiële ondernemingen

Artikel 3:53

- 1 Een bank met zetel in Nederland, een beheerder met zetel in Nederland van een Kbe, een beleggingsonderneming met zetel in Nederland die beleggingsdiensten verleent of beleggingsactiviteiten verricht in Nederland, een betalingsinstelling, een bewaarder met zetel in Nederland, een clearinginstelling, elektronischgedinstelling, kredietunie, pensioenbewaarder, premiepensioeninstelling met zetel in Nederland, een Nederlandse beheerder van een beleggingsinstelling of een verzekeraar met zetel in Nederland beschikt over een minimumbedrag aan eigen vermogen.
- 2 Onverminderd het eerste lid beschikt een verzekeraar als bedoeld in het eerste lid over financiële middelen tot dekking van de kosten voor de inrichting van de administratie en van het productietiel.
- 3 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de omvang en de samenstelling van het minimumbedrag aan eigen vermogen. Bij de vaststelling van het minimumbedrag aan eigen vermogen wordt bepaald wat daarbij voor de onderscheiden rechtsvormen onder eigen vermogen wordt verstaan.
- 4 Het minimumbedrag aan eigen vermogen van een verzekeraar als bedoeld in het eerste lid wordt uitgedrukt in het minimumkapitaalvereiste.
- 5 Indien een bewaarder of pensioenbewaarder als bedoeld in het eerste lid voorziet of redelijkwijze kan voorzien dat zijn minimumbedrag aan eigen vermogen niet voldoet of niet zal voldoen aan de regels, bedoeld in het derde lid, geeft hij hiervan onverwijld kennis aan de Nederlandse Bank.
- 6 Indien een verzekeraar als bedoeld in het eerste lid constateert dat niet meer wordt voldaan aan het minimumkapitaalvereiste, dan wel voorziet dat er in de drie volgende maanden mogelijk niet aan wordt voldaan, geeft hij hiervan onverwijld kennis aan de Nederlandse Bank.
- 7 De Nederlandse Bank kan op aanvraag geheel of gedeeltelijk, al dan niet voor bepaalde tijd, aan een clearinginstelling, kredietunie of premiepensioeninstelling als bedoeld in het eerste lid ontheffing verlenen van het eerste of derde lid, indien de aanvrager aantoonbaar dat daaraan redelijkwijze niet kan worden voldaan en dat de doeleinden die dit artikel beoogt te bereiken anderszins worden bereikt.

§ 3.3.5.2. Financiële ondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is

Artikel 3:54

- 1 **Artikel 3:53, eerste, derde, vierde en zesde lid**, is van overeenkomstige toepassing op beleggingsondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is die beleggingsdiensten verlenen of beleggingsactiviteiten verrichten in Nederland, en banken, levensverzekeraars en schadeverzekeraars, met zijnde verzekeraars met beperkte risico-omvang, met zetel in een staat die geen lidstaat is die hun bedrijf uitoefenen vanuit in Nederland gelegen bijkantoren en bewaarders met zetel in een staat die geen lidstaat is, die zijn verbonden aan een door een Nederlandse beheerder beheerde niet-Europese beleggingsinstelling. Artikel 3:53, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing op bewaarders als bedoeld in de vorige volzin.
- 2 **Artikel 3:53, tweede lid**, is van overeenkomstige toepassing op levensverzekeraars en schadeverzekeraars, met zijnde verzekeraars met beperkte risico-omvang, met zetel in een staat die geen lidstaat is die hun bedrijf uitoefenen vanuit in Nederland gelegen bijkantoren.
- 3 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het minimumkapitaalvereiste en de localisatie van de waarden die het solvabiliteitskapitaalvereiste van het bijkantoor van de levensverzekeraar of schadeverzekeraar vertegenwoordigen. Hierbij kan worden bepaald dat de levensverzekeraar of schadeverzekeraar voor bepaalde handelingen toestemming van de Nederlandse Bank benoeft.

§ 3.3.5.3. Financiële ondernemingen met zetel in een niet-aangewezen staat

3. VERANTWOORDELIJKHEID ACCOUNTANT

Themalijsten Beleggingsonderneming en Beleggingsinstellingen

BELEGGINGSONDERNEMING	
Aandachtspunt	Referentie
Vergunning Vergunning vereist voor het verlenen van beleggingsdiensten of het verrichten van beleggingsactiviteiten.	art. 2:96 Wft
Prudentieel toezicht (DNB)	
Structurering en inrichting Soliditeit van de beleggingsonderneming.	art. 3:17 (lid 2c jo. 3), 3:18 lid 1, 3:18a, 3:18b Wft art. 23, 23a, 23b, 23d t/m 23f, 23g, 23h, 23i, 24, 24a, 24b, 25, 25a, 26a Bpr
Minimum vermogen Eisen aan minimumomvang en samenstelling van het eigen vermogen.	art. 3:53 Wft art. 48, 50 Bpr
Solvabiliteit en financiële positie Eisen aan minimumomvang van het toetsingsvermogen.	art. 3:18a, art. 3:57 Wft art. 59, 69 Bpr art. 92, 95, 96, 97 CRR
Kapitaalbuffer	art. 3:62a, 3:62b Wft
Liquiditeit	art. 3:63 Wft art. 106a Bpr
Deelnemingen Vvgb van DNB of de minister van Financiën nodig.	art. 3:95Wft art. 138 Bpr
Gedragstoetsing (AFM)	
Geschiktheid, betrouwbaarheid en integriteit Samenstelling directie en integere bedrijfsvoering, incidentenregeling.	art. 4:9 t/m 4:11Wft, art. 23 t/m 27 BGfo art. 4:83, 4:84 Wft
Structurering en inrichting bedrijfsvoering Eisen aan opzet en werking bedrijfsvoering en verantwoording daarover.	art. 4:14, 4:15a Wft, art. 23 t/m 27, 30 t/m 31c, 31e, 31f, 31g, 32, 35 t/m 35h BGfo,
Structurering en inrichting bedrijfsvoering Zeggenschapsstructuur: eisen aan transparantie t.b.v. toezicht.	art. 4:13 Wft
Structurering en inrichting bedrijfsvoering Eisen aan uitbesteding.	art. 4:16 Wft en art. 37, 38b t/m 38f Bgfo
Structurering en inrichting bedrijfsvoering Interne-controlefunctie: de effectiviteit van de organisatie-inrichting en van de procedures en maatregelen wordt onafhankelijk getoetst door een organisatieonderdeel dat een interne-controlefunctie uitoefent.	art. 30 BGfo
Zorgvuldige dienstverlening en informatieplicht Eisen aan de dienstverlening aan cliënten en verschaffen van informatie aan de markt.	art. 4:19, 4:20, 4:22 Wft, art. 4:87, 4:87a, 4.88, 4:89 Wft, art. 4:90 t/m 4:90e Wft, 4:91a t/m p Wft, hfdst. 8 BGfo, art. 7:1 t/m 7:20 Nrgfo

BELEGGINGSINSTELLINGEN		
Aandachtspunt	Referentie Abi	Referentie icbe
Algemeen Vergunningsvereiste voor aanbieden deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen.	art. 2:65 Wft	art. 2:69b Wft
Prudentieel toezicht (DNB)		
Structurering en inrichting Soliditeit van de (beheerder van de) beleggingsinstelling.	art. 3:17, 3:18, 3:18b Wft, art. 26.1 Bpr	art. 3:17, 3:18, 3:18b Wft art. 26 Bpr
Minimum eigen vermogen Eisen aan de minimumomvang en samenstelling van het eigen vermogen van de beheerder.	art. 3:53 Wft art. 48, 50, 63b Bpr art 97 CRR	art. 3:53 Wft art. 48, 50 Bpr art. 97 CRR
Solvabiliteit en financiële positie Eisen aan minimumomvang van het toetsingsvermogen.	art. art. 3:57 Wft, art. 59, 63, 63b Bpr	art. art. 3:57 Wft, art. 59, 63 Bpr
Liquiditeit	art. 3:63 Wft	art. 3:63 Wft, art. 106, 109 en 112 Bpr
Gedragstoetsing (AFM)		
Geschiktheid, betrouwbaarheid en integriteit Eisen aan beleidsbepalers en integere bedrijfsvoering, incidentenregeling.	art. 4:9 t/m 4:10, 4:11 lid 4, 4:37c lid 2, 4:37p Wft, art. 17, 19 en 20, 21-22, 115q BGfo.	art. 4:9 t/m 4:11, 4:39, 4:40 Wft, art. 12 t/m 22 BGfo
Structurering en inrichting bedrijfsvoering Eisen aan opzet en werking bedrijfsvoering en verantwoording daarover, incidentenregeling, Overeenkomst met bewaarder (indien vereist).	art. 4:14, 4:37c, 4:37e, 4:37j, 4:37k, 4:37p, art. 29a, 33a, 37,115s BGfo, 4:62l, 4:62m, 4:62n Wft	art. 4:14, 4:42,Wft, 4:52a Wft, art. 30, 31, 31c, 31d, 31h, 34, 37, 38 BGfo, 4:62l, 4:62m, 4:62n Wft
Structurering en inrichting bedrijfsvoering Zeggenschapsstructuur: Eisen aan transparantie t.b.v. toezicht.	art. 4:13 Wft	art. 4:13 Wft
Informatieverstrekking en zorgvuldige dienstverlening Eisen aan informatieverstrekking en zorgvuldige dienstverlening.	art. 4:18c t/m 4:18e, 4:22, 4:37l, 4:37m, art. 55, 115f, 115v, 115w, 115y, 115aa, 115bb BGfo	art. 4:22, 4:46 t/m 4:52a Wft, art. 50, 55, 66a, 83, 88, 89, 119, 120, 121 BGfo
Deelnemingen Vvgb van DNB of de minister van Financiën nodig.	art. 3:95 Wft art. 138 Bpr	art. 3:95 Wft art. 138 Bpr
Interne controlefunctie (alleen beheerder icbe) De effectiviteit van de organisatie-inrichting en van de procedures en maatregelen wordt onafhankelijk getoetst door een organisatieonderdeel dat een interne controlefunctie uitoefent.	art. 30 Bgfo en art. 62 gedelegeerde verordening 231/2013.	

4. MOGELIJKE GEVOLGEN NIET NALEVEN WET- EN REGELGEVING

Overwegingen voor de accountant

1. Is vermelding als contingent liability nodig en zo ja, is deze toelichting adequaat?
2. Is een voorziening nodig en zo ja, is deze adequaat onderbouwd en toegelicht?
3. Niet naleven van wet- en regelgeving kan ook leiden tot gerede twijfel over going concern.
4. Meldingsplicht
5. Inwinnen juridisch advies

ACTUALITEITEN

Actualiteiten

- Europese verordeningen
- Accountantskamer schending provisieverbod, Kennis nemen overeenkomsten, website en ao/ib beschrijving
- WWFT/Noclar Doen instellingen hier zelf voldoende aan. Hoe ga je daar als accountant mee om. Extra aandacht schenken in de uitvoering van de controle.
- Vermogensscheiding
- Corona
 - IT (afstand werken)

Actualiteiten

- IFR IFD
- Per 26 juni 2021
- Nieuwe eisen voor vermogen

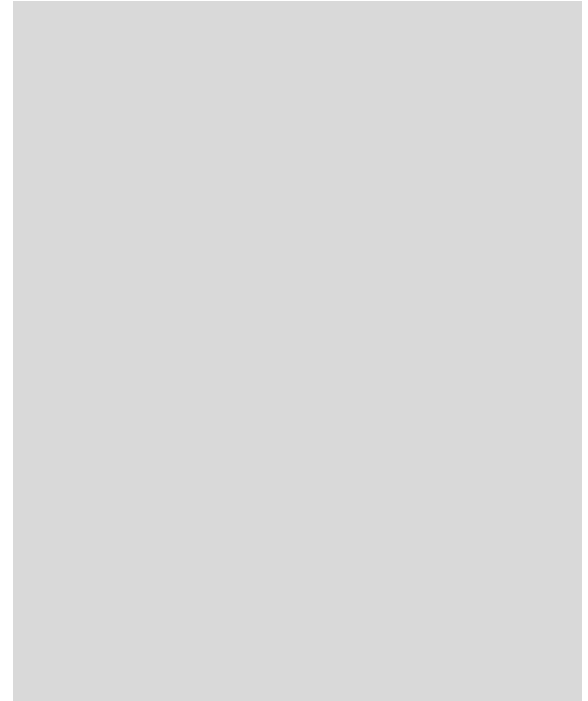
IFR & IFD

STELLINGEN

Stelling 1

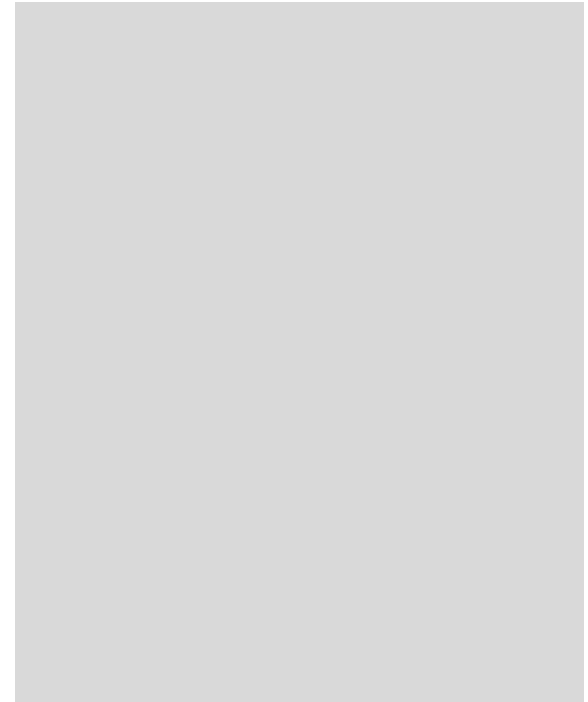
- Instelling doet een WWFT melding maar geen melding aan AFM/DNB
- Wat doet u???

STELLINGEN

Stelling 2

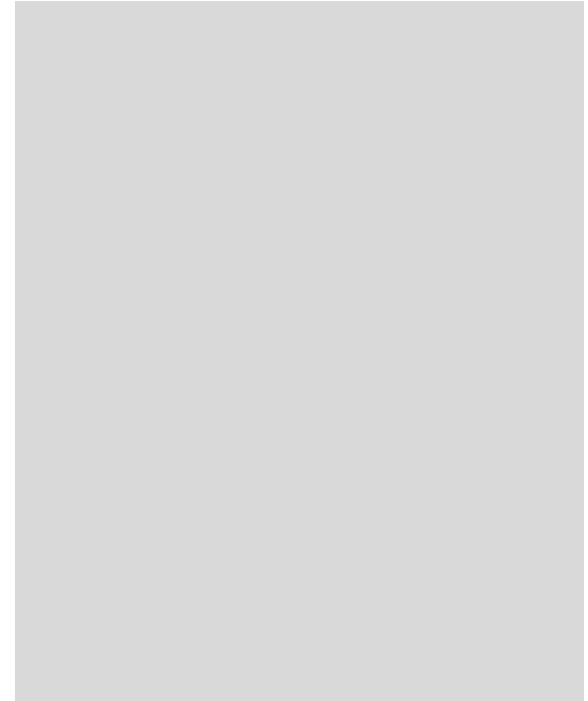
- U heeft aanwijzingen dat de integriteit van het management aan getast wordt. U doet een nader onderzoek en dat bevestigt uw vermoeden.
- Wat doen u????

STELLINGEN

Stelling 3

- In een compliance verslag treft u aan dat een instelling constateert dat een klant zich niet houdt aan WWFT/sanctie wetgeving
In het dossier zit een gespreksverslag waarbij de zorg wordt uitgesproken en vervolgens wordt er geen verdere actie ondernomen
- Wat doet u

5. VRAGEN EN DISCUSSIE

???

Aandachtspunten voor voldoen aan CRR
kwaliteitseisen voor kapitaal(instrumenten) bij
beleggingsondernemingen en
beleggingsinstellingen

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Inhoud

- CRR kwaliteitseisen voor kapitaal.
- Belangrijke CRR eisen voor kapitaal inzake preferentie.
- Toelichting op CRR principes inzake preferentie.
- Belangrijke CRR eisen inzake meetellen kapitaal.
- Toelichting CRR eisen inzake meetellen kapitaal.
- Generieke aandachtspunten
- Aanbevelingen.
- Vragen?
- Verwijzing naar wetsartikelen.

CRR kwaliteitseisen voor kapitaal

- Wanneer instellingen bepaalde voorwaarden (zoals putopties, vaste toegezegde vergoedingen, side letters of garanties) opnemen bij het aantrekken van kapitaal die strijdig zijn met de CRR, kan dit betekenen dat (een deel van) het kapitaal niet kwalificeert als eigenvermogen / toetsingsvermogen.
- De CRR vereisten beogen zeker te stellen dat kapitaal beschikbaar is om risico's te absorberen en de continuïteit van dienstverlening te waarborgen.
- De aanleiding voor deze eisen is dat tijdens de vorige financiële crisis bleek dat kapitaal soms niet (volledig) risicodragend was. Terwijl kapitaal juist nodig is in tijden van stress (opvangen verliezen, afwikkelen onderneming).
- Deze presentatie richt zich voornamelijk op CET1 kapitaal.

Belangrijke CRR eisen inzake preferentie ⁽¹⁾

Artikel 28 lid 1 sub h CRR

- i) Er zijn geen preferentiële behandelingen voor de volgorde van betaling van uitkeringen, evenmin voor andere tier 1-kernkapitaalinstrumenten, en de voor de instrumenten geldende voorwaarden voorzien niet in preferentiële rechten op de betaling van uitkeringen.

- iv)** Het niveau van de uitkeringen wordt niet bepaald op basis van het bedrag waarvoor de instrumenten bij de uitgifte werden verkocht, behalve in het geval van de in artikel 27 bedoelde instrumenten.

- v)** De voor de instrumenten geldende voorwaarden bevatten geen verplichting voor de instelling om uitkeringen aan hun houders te verrichten en de instelling is niet anderszins aan dergelijke verplichtingen onderworpen.

- vii)** Het schrappen van uitkeringen legt de instelling geen beperkingen op.

Belangrijke CRR eisen inzake preferentie (2)

Artikel 28 lid 1 sub i CRR

Vergeleken met alle door de instelling uitgegeven kapitaalinstrumenten vangen de instrumenten het eerste en naar verhouding grootste deel van de verliezen op wanneer deze zich voordoen, en vangt elk instrument de verliezen in dezelfde mate op als alle andere tier 1 – kernkapitaalinstrumenten.

Artikel 28 lid 1 sub j CRR

Bij insolventie of liquidatie van de instelling komen de instrumenten na alle andere vorderingen in de rangorde.

Artikel 28 lid 1 sub k CRR

De instrumenten verlenen de eigenaars ervan een vordering op de resterende activa van de instelling, die bij liquidatie en na betaling van alle niet-achtergestelde vorderingen evenredig is aan het bedrag van dergelijke uitgegeven instrumenten en niet vastgesteld is en evenmin onderworpen aan een maximum, behalve in het in artikel 27 bedoelde geval van kapitaalinstrumenten.

Artikel 28 lid 1 sub m CRR

De instrumenten zijn niet onderworpen aan enige regeling hetzij contractueel hetzij anderszins, die de rangordepositie van vorderingen uit hoofde van de instrumenten bij insolventie of liquidatie verbetert.

Toelichting op CRR principes inzake preferentie ⁽¹⁾

- Ongeacht de grootte van de instelling moet de CRR worden nageleefd. Het proportionaliteitsbeginsel is hier niet van toepassing.
- De CRR eisen omvatten een **pari passu** principe. Elke houder van een CET1 instrument ontvangt tegelijk zijn geld, of het nu gaat om het ontvangen van dividend of het terugkrijgen van geld in liquidatie. ***Gelijke rechten voor houders van CET1-instrumenten (dus daarin geen preferentie).***
- De CRR eisen omvatten een **pro rata** principe. Uitkeringen dienen in gelijke verhoudingen onder de CET1 instrument houders worden verdeeld. Belangrijk is dat pro rata altijd op basis van de nominale waarde van de aandelen is, dus niet op basis van de nominale waarde + agio. **Houders van CET1-instrumenten krijgen dus een evenredig bedrag op basis van de nominale waarde van hun CET1 instrumenten.**

Toelichting op CRR principes inzake preferentie (2)

- **Voorbeeld Pari Passu**

Onderneming A wordt afgewikkeld. Het bedrag (liquidatiesaldo) dat overblijft na betaling van schulden aan derden en achtergestelde leningen komt toe aan de preferente en de gewone aandeelhouders. Belangrijk daarbij is dat preferente aandeelhouders eerder hun geld krijgen dan de gewone aandeelhouders. Krijgen ze namelijk gelijk hun geld dan diskwalificeert dat al het gewone aandelenkapitaal, want niet-CET1 instrumenten mogen niet gelijktijdig (pari passu) met CET1 instrumenten in jaarwinsten of positief liquidatiesaldo delen. Dit geldt overigens ook voor verliezen, die moeten als eerste (en voor het grootste deel) door CET1 instrumenten, de gewone aandeelhouders gedragen worden. Hier wordt niet aan voldaan als dat verlies gelijktijdig met de preferente aandeelhouders wordt gedragen. De statuten dienen daarom duidelijk aan te geven dat hetgeen resteert na voldoening van schulden aan derden en achtergestelde leningen, éérst toekomt aan de preferente aandeelhouders middels een in de statuten te duiden verdeling. Hetgeen dan nog resteert komt toe aan de gewone aandeelhouders.

Toelichting op CRR principes inzake preferentie ⁽³⁾

Pari passu is ook van toepassing op dividenduitkeringen. Het is toegestaan dat preferente aandeelhouders eerder en meer dividend krijgen uitgekeerd dan gewone aandeelhouders. Gewone aandeelhouders dienen altijd gelijktijdig hun uitkering te krijgen.

Preferentie is onder voorwaarden toegestaan mits de gewone aandeelhouders blijven voldoen aan de regelgeving (o.a. als eerste verlies dragen en als laatste delen in de winst). Preferente aandelen tellen niet mee als CRR toetsingsvermogen.

Toelichting op CRR principes inzake preferentie ⁽⁴⁾

- **Voorbeeld Pro Rata.**

Het liquidatiesaldo dat toekomt aan preferente aandeelhouders kan naar wens worden ingevuld. Statuten dienen te duiden hoe dit wordt ingevuld. Het liquidatiesaldo dat daarna resteert moet gelijkelijk worden verdeeld over de gewone aandeelhouders op basis van de nominale waarde van de aandelen, dus exclusief agio. Oftewel agio telt niet mee bij de verdeling van het saldo. Dit dient expliciet in de statuten te worden benoemd.

Voorbeeld 1.

Stel dat kapitaal van de onderneming als volgt is volgestort (in dit voorbeeld is er **geen** sprake van preferente aandeelhouders):

Aandeelhouder A Gewone Aandelen EUR 100.000 en Agio EUR 100.000.

Aandeelhouder B Gewone Aandelen EUR 100.000.

Ingebracht kapitaal t.b.v. het Toetsingsvermogen bedraagt in dit voorbeeld EUR 300.000.

Liquidatiesaldo EUR 250.000.

Bij de afwikkeling ontvangen beide aandeelhouders EUR 125.000.

Bovenstaande is ook van toepassing op dividenduitkering aan de gewone aandeelhouders. Deze uitkering moet evenredig zijn aan het aandelenbezit, dus zonder meetellen van het agio.

Toelichting op CRR principes inzake preferentie (5)

Voorbeeld 2.

Stel dat kapitaal van de onderneming als volgt is volgestort (in dit voorbeeld is er **wel** sprake van preferente aandeelhouders):

Aandeelhouder A Gewone Aandelen EUR 100.000 en Agio EUR 100.000.

Aandeelhouder B Preferente aandelen EUR 100.000.

Ingebracht kapitaal t.b.v. toetsingsvermogen bedraagt in dit voorbeeld EUR 200.000, het preferente kapitaal telt immers niet mee.

Liquidatiesaldo EUR 150.000.

Bij de afwikkeling ontvangt aandeelhouder B als eerste EUR 100.000.

Aandeelhouder A ontvangt daarna het resterende bedrag van EUR 50.000.

Belangrijke CRR eisen inzake meetellen kapitaal ⁽¹⁾

- Ingehouden winsten, gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten en andere reserves moeten **onbeperkt** en **onmiddellijk** door de instelling kunnen worden gebruikt voor het dekken van risico's of absorberen van verliezen zodra deze zich voordoen.

Zie de toelichting op artikel 26 lid 1 van de CRR.

Aan de activazijde moeten deze gelden in beginsel een liquide karakter hebben voor minimaal het deel dat nodig is voor de kapitaaleisen.

- De instrumenten zijn **volgestort** en aankoop ervan wordt niet direct of indirect door de instelling gefinancierd. **Dus geen kasrondje**. **Zie artikel 28 lid 1 onderdeel b van de CRR.**

Gestort kapitaal dat daarna wordt teruggeleend aan de aandeelhouder, dan wel een lening die wordt gegeven aan een aandeelhouder waarmee deze de aandelen volstort telt niet mee als beschikbaar vermogen.

- De instrumenten zijn niet onderworpen aan enige regeling hetzij contractueel hetzij anderszins, die de rangordepositie van vorderingen uit hoofde van de instrumenten bij insolventie of liquidatie verbetert. **Geen side letters waarin afspraken zijn gemaakt die de in de CRR opgenomen norm teniet doen**. **Zie artikel 28 lid 1 onderdeel m van de CRR.**

Dit betreft ook afspraken die pas zouden ingaan in geval de vergunning zou worden ingeleverd, aangezien dergelijke afspraken gedurende de tijd dat er wel een vergunning is, invloed hebben op de bedrijfsvoering.

Toelichting CRR eisen inzake meetellen kapitaal (2)

Balans vermogensbeheerder X EUR 1.000

Activa

Liquide Middelen	100
Lang Lopende Vorderingen op Moeder	400
Kort Lopende Vorderingen	250

Passiva

Aandelen	400
Winstreserves	250
Kort Lopende schulden	100

Bij kapitaalseis EUR 400 voldoet deze instelling niet aan de eisen.

Aandelen (EUR 400) tellen niet mee als kapitaal omdat deze wordt gefinancierd middels een vordering op de aandeelhouder (directe financiering). Er is derhalve maar EUR 250 kapitaal aanwezig.

Per saldo is het bedrag van EUR 250 onvoldoende om te voldoen aan de kapitaalseis van EUR 400.

Generieke aandachtspunten ⁽¹⁾

- Uitgifte van nieuwe kapitaalinstrumenten met dezelfde voorwaarden als de bestaande instrumenten moeten vooraf worden gemeld bij DNB.

Zie artikel 26 lid 3 onderdeel a CRR.

- Uitgifte van nieuwe kapitaalinstrumenten met afwijkende voorwaarden als de bestaande moeten vooraf worden getoetst door DNB en behoeft specifieke goedkeuring vooraf. **Zie artikel 26 lid 3 onderdeel a CRR.**

- Statutaire afspraken om af te wijken van een evenredige verdeling van de winst kan preferentie creëren tussen CET1 kapitaal en is daarom niet toegestaan.

Zie artikel 28 lid 1 onderdeel h (i) van de CRR.

Generieke aandachtspunten ⁽²⁾

- Als een instelling de aankoop van uitgegeven aandelen financiert dan tellen deze aandelen niet mee tot het aanwezige vermogen. **Zie artikel 28 lid 1 onderdeel b van de CRR.**

In de DLR rapportage mag dit deel niet meegeteld worden in formulier F01.03 op regel 040.1 (gekoppeld aan CO1.00).

- Aandelen die door de instelling zelf worden ingekocht tellen niet mee als vermogen.

Zie artikel 28 lid 1 onderdeel b van de CRR.

In de DLR rapportage mogen eigen ingekochte aandelen niet meegeteld worden in F01.03 op regel 021.

- Bij het verkrijgen van prioriteitsaandelen (speciale stemrechten), met een economisch belang kleiner dan 10 procent, dient te worden onderzocht of vanwege deze stemrechten invloed op de instelling kan worden uitgeoefend waardoor een verklaring van geen bezwaar moet worden gevraagd. **Zie artikel 3:95 Wft.**

Generieke aandachtspunten ⁽³⁾

- Een instelling heeft vooraf **goedkeuring** nodig van **DNB** om:
 - **aandelen** en/of **agioreserve** terug te kopen of te verminderen;
 - **aanvullend tier 1 instrumenten** en/of **achtergestelde Tier 2 leningen** terug te kopen of te verminderen indien dit plaatst vindt voor de contractuele vervaldatum. **Zie artikel 77 en 78 van de CRR.**
- Instellingen dienen voor het verkrijgen van goedkeuring een goed onderbouwd verzoek in te dienen waarom de onderneming met minder kapitaal toe kan, dan wel hoe het kapitaal vervangen zal gaan worden door kapitaal van dezelfde kwaliteit of beter.
Zie artikel 30 van de Commission Delegated Regulation 241/2014 (de RTS Own Funds).

Aanbevelingen

- In statuten staat veelal vermeld dat het bestuur slechts onder bepaalde voorwaarden, zoals beschreven in het Burgerlijk Wetboek (BW), goedkeuring weigert ten aanzien van een dividenduitkering. Doordat enkel naar het BW wordt verwezen, en niet naar de ook van toepassing zijnde CRR, ontstaat een verkeerde suggestie. Uitkeringen dienen namelijk volledig discretionair te zijn en er mag geen suggestie gewekt worden of/wanneer er wel een uitkering plaats zal vinden.
- DNB beveelt aan om in de statuten rekening te houden met de CRR door de discretionaire bevoegdheid daarin tot uitdrukking te laten komen.
- DNB beveelt aan om de wijze waarop winst/verlies/liquidatiesaldo wordt verdeeld expliciet op te nemen in de statuten.

Vragen?

- U kunt ons bereiken via het volgende email adres: natin-bobi@dnb.nl.

Verwijzing naar wet-regelgeving

CRR: [Verordening \(EU\) Nr. 575/2013](#)

De invoering van nieuwe regelgeving ([IFR](#)) brengt geen wijzigingen met betrekking tot de eisen voor kapitaal voor beleggingsondernemingen en beleggingsinstellingen met zich mee. Ingangsdatum van IFR is 26 juni 2021.

An orange banner with the text 'Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants' and the 'NBA' logo is hanging from a pole. In the background, a modern building with large glass windows is visible, reflecting the sky and trees.

Wft ontwikkelingen voor BO's en BI's

Ella van Kranenburg, Keijser Van der Velden advocaten

Nederland rekt op zijn accountants.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Wft ontwikkelingen BI's en BO's

Te bespreken onderwerpen met het oog op toekomstige verplichtingen voor beleggingsondernemingen (BO's) en beleggingsinstellingen (BI's):

1. Naleving andere wetgeving en meldingen accountant Wft (voorbeeld Wwft)
2. Outsourcing
3. IFR / IFD (BO's)
4. Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR 2019/2088)

Naleving andere wetgeving dan Wft

- Melding incident (of nalaten ervan) vanuit Wft en wat moet accountant hiermee in het kader van art. 3:88 Wft

Voorbeeld WWft

- Wwft geldt voor diverse 'financiële ondernemingen' waaronder BO's en BI's.
- In de Wwft zijn dit 'instellingen'
- Wwft instellingen moeten klanten onderzoeken en transacties continu monitoren
- Wwft instelling moeten UBO identificeren; kan lastig zijn bij FGR!
- Instelling (o.a. accountant) moet ongebruikelijke transactie melden aan FIU

Stelling Wwft

Voor de accountant is het achteraf bespreken met de instelling van een reeds uitgevoerde transactie die mogelijk ongebruikelijke is een dilemma vanuit het perspectief van de Wwft.

Outsourcing; het belang

Als uitbesteding niet adequaat geregeld of uitgevoerd

Dwangsommen

Bestuurlijke boetes

Publicatie van de maatregel => Reputatieschade

Hertoetsing / heenzenden van bestuurder

Ontevreden klanten => klanten die weglopen

=> aansprakelijkstelling

Outsourcing is..

Drie criteria

1. Een “derde”
2. “Eigen” werkzaamheden
3. “Wezenlijke” werkzaamheden

Outsourcingregels in de kern

- Waarom uitbestedingsvoorschriften?
- De kern van de uitbestedingsvoorschriften

Outsourcing adequate risicobeheersing

1. Risico's inventariseren
2. Risico's analyseren
3. Risico's beheersen

ESMA Guidelines outsourcing cloud service provider (CSP)

ESMA Guidelines met betrekking tot (o.a.):

- Pre outsourcing risico analyse en due diligence op CSP
- Governance, organisatie en controle raamwerk
- Contractuele voorwaarden; en
- Informatie aan competent authorities.

Vanaf 31 juli 2021 geldig en uiterlijk 31 december 2022 toepassen.

Stelling ESMA Guidelines outsourcing cloud service providers

De ESMA Guidelines zullen voor BO's en BI's weinig toevoegen; eisen rondom outsourcing zijn er al en worden in Nederland door de toezichthouder al tamelijk stringent uitgelegd.

IFR / IFD (specifiek voor kleinere BO's)

- In principe verlichting op CRR / CRD voor kleinere BO's
- Drie categorieën BO's.
- Prudentiele regels:
 - categorie 1 BO; CRR/CRD
 - categorie 2 en 3 BO; IFR / IFD
- Governance regels voor categorie 2 BO

IFR / IFD; minimum eigen vermogen

- Minimum eigenvermogensseisen zijn (licht) verhoogd
- Solvabiliteitseis:
 - Tier one capital; ten minste 56% ev
 - Aanvullend Tier 1 (AT1); max 44% ev
 - Tier-2 kapitaal, max 25% ev

IFR / IFD; drie kapitaalseisen

- (i) Minimum eigenvermogensseisen
- (ii) Vaste kosteneis
 - (i) 25% van vaste kosten van voorgaande jaar
 - (ii) Nieuwe RTS door EBA over berekeningswijze; uitgangspunt is de bestaande systematiek.
- (iii) K-factor eis (nieuw!!)

IFR / IFD; categorie 2 en 3 BO kapitaalseis

Klasse 2; Hoogste van 3:

- 1) Minimum eigen vermogen
- 2) Vastekosteneis
- 3) K-Factoren

Klasse 3; Hoogste van 2:

- 1) Minimum eigen vermogen
- 2) Vastekosteneis

IFR / IFD; governance

- Categorie 1; CRR/CRD
- Categorie 2; IFR/IFD;
 - internal governance
 - transparency
 - treatment of risk
 - remuneration
- Categorie 3; MiFID/MiFIR

IFR / IFD; timing

- Publicatie nieuwe rapportagestandaarden; verwacht in maart 2021
- Inwerkingtreding; 26 juni 2021
- Eerste rapportages aan DNB; 30 september 2021
- 5 jaar overgangstermijn voor eigenvermogensrekeningen
- Infasering m.b.t. solvabiliteit

Stelling IFR / IFD

Voor kleine BO en daarmee diens accountant wordt het vaststellen van eigen vermogen onder IFR/IFD een stuk eenvoudiger.

Europese SFDR Verordening (2019/2088)

SFDR staat voor Sustainable Finance Disclosure Regulation

Kernverplichtingen SFDR op duurzaamheid voor o.a. beheerders fondsen (BI's), vermogensbeheerders en adviseurs (BO's) vanaf 10 maart 2021:

- Beleggings- en beloningsbeleid
- Website
- Precontractuele informatie

1 januari 2022; ingang SFDR transparantie verplichtingen voor jaarrekeningen

Vragen?

Email:

www.kvdv.eu (website)
ellavankranenburg@kvdv.eu

Telefoon: +31 629397407

Adres:

Groesbeekseweg 69
6524CRJ Nijmegen

